

పరాజితుడు

పొలయ్య ఆరోజు చేయవలసిన పని అయిపోయింది. కూలీ డబ్బులు రూపాయి పావలా సంపాదించాడు. అదే అతనికి పెద్ద మొత్తంగా తోచింది రూపాయి నోటును అటూ యిటూ తిప్పి చూశాడు మనస్సు సంతోషంతో తబ్బిబ్బులయింది. పావలాబిళ్ళ అరవేతిలో మొరుస్తోంది. దాన్ని చూసి పొలయ్య మురిసిపోయాడు.

రేపటి గురించి అతనికి ఆలోచనేలేదు. కూలీ దొరకదన్న చింతలేదు.

పొలంనుంచి పంటదాన్యం తోలుకొస్తున్న రైతుమాధిరి పొలయ్య యింటికి బయలుదేరాడు రూపాయి పావలాతో అతని నడకలో తీవి వుట్టిపడుతోంది, ముఖంలో తృప్తినిండివుంది. కొంతదూరం వచ్చాక చొక్కా జేబు తడిమి చూచుకున్నాడు. నోటూ బిళ్ళా బ్రద్రంగా వున్నాయి గూట్లో పక్షిపిల్లలాగా.

చకచకా ముందుకు సాగుతున్న పొలయ్య వున్నట్టండి నడక జోరు తగ్గించాడు చింత వాసన ఏదో అరణ్ణి ఆపరించి లోబరుచుకుంది కమ్మటి వాసనలు విరజిమ్మే తోటగా తోచింది ఆప్రదేశం. అతి తియ్యదనం కమ్మదనం అతణ్ణి ఆకర్షించాయి. ఇలాంటి పరిస్థితి పొలయ్యకు తరచు ఎదురవుతూనే వుంటుంది. కొన్నిసార్లు నిగ్రహం చూపగలగతాడు, కొంకను అయింది ఆ ప్రదేశండాటి దూసుకుపోగ లుగుతాడు. కానీ తరచు ఆ కొంకకు దాసుడెపోతాడు.

అనాడు పోలయ్య కల్లు అంగడివి దాటి ఒక్క అడుగైనా ముందకు వేయలేకపోయాడు. కోడ్డు ప్రక్కగా నిలబడి కోరికతో పోలాటం ప్రారంభించాడు. తానే జయం పొందినట్టు ప్రమించి కాలు ముందుకు వేయబోయాడు. కోరిక రెండు కాళ్ళనూ గట్టిగా పెనవేసుకుంది శక్తి అంతా కూడ గట్టకుని నిగహాన్ని పునీకొలిపాడు. కోరికను లాగిపారేయమని లాభంలేకపోయింది. విగ్రహం చితుగా ఓడిపోయి పోలయ్య వంక జాలిగా చూసింది. కోరిక విజయగర్వంతో జేబులోని రూపాయి పావలా వైపు తొంగిచూసి పాపకా నవ్వింది.

తీర్పు చెప్పేసి నిష్క్రమించే న్యాయాధిపతి మాందాతో పోలయ్య కల్లు అంగడివైపుచారి తీశాడు అప్పటికే అక్కడ కోలాహలంగా ఉంది. ముంతలు గజగజా ఖాళీ అవుతున్నాయి. రకరకాల తినుబండారాలమ్మేవాళ్ళు తమ బేరం జోరుగా సాగుతున్నందుకు సంతోషిస్తున్నారు.

పోలయ్య ముంతనిండా కల్లు పోయించుకున్నాడు. పాంసముద్రం చిలికి సంపాదించిన అమృతశాండంలా తోచింది ఆ ముంత పోలయ్యకి కల్లుకుతోడు తినడానికి ఏవైనా వుండేగాని పసండుగా వుండదు. పైగా పోలయ్యకి అకలిగా కూడా వుంది మామూలు పదార్థాలు ఆ ముంతదగ్గర అంతగా దాణించవు నాలిక చురుక్కుమని నషాకంవరకు మాటు వుంటేనే దాని దాటికి ఆగుతాయి అడుకుని పచ్చిమెరకాయ బజ్జీలు ఒక అరజు తీసుకున్నాడు ప్రక్కగా జంగెట్లో "ముక్కలు" అమ్ముతోంది ఒక అవ్వ మధ్య మధ్య నంజుకోవడాని పాటిని మించినవి లేవు అవి నాలుగు కొన్నాడు బీడీకట్టకూడా కొన్నాడు

అన్నీ తీసుకుని ఒక ప్రక్కగా కూర్చున్నాడు. ముంత ఐదు గిమిషాలలో ఖాళీ అయిపోయింది అటూ ఇటూ చూశాడు మసగమసగగా వుంది ముంత వంక చూశాడు. లోపల కల్లు లేదు నెమ్మదిగా లేచి వెళ్ళి మరోముంత పోయించుకున్నాడు.

ఇదిగబగబా త్రాగలేకపోతున్నాడు. బీడిపైన బీడికాలనున్నాడు. ఎంతో హాయిగావుంది. ఏమీ తెలియదంటేదు. ఎలాగయితేనేం ముంత ఖాళీ అయిపోయింది. బజ్జీలు, "ముక్కలు" కూడా అయిపోయాయి. ఆ సంగతి పోలయ్యకి బాగా తెలియదు.

ఆ కల్లు అంగడి అతనికి ఇంద్రసభ మాదిరిగా కనిపిస్తోంది. ఇంద్రసభ ఎలా వుంటుందో ఒకసారి నీనిమాలో చూశాడు. అవన్నీ తెలియకుండానే తలుపుకొస్తున్నాయి.

రుచి, మైకచి, సంతోషం ఈమూడింటిలో ముసిగి తేలుతున్నాడు. మనిషి తేలికబడతున్నట్లు అనిపిస్తోంది. కనురెప్పలు బరువెక్కుతున్నాయి.

ఎత్తుపీటమీద కూర్చుని కల్లు అమ్ముతున్న ఆసాఫీ పోలయ్య కళ్ళకు దేవేంద్రుడులా వున్నాడు. తూలుతూ పోతున్న ఆడవాళ్ళనిచూసి ఆస్పరసలు నాట్యం చేస్తున్నారనుకున్నాడు. బిచ్చగాళ్ళు చేసే రణగొణ ధ్వనులు దేవతలా మ్రోయించే దుందుబులుగా తోచాయి. అక్కడక్కడ జనం చతికిలపడిపోయి మైకంలో తీసే లల్లాయి వదాలు గంధర్వుల గానం అని అనుకున్నాడు.

పోలయ్య స్వర్గసుఖం అనుభవిస్తున్నాడు. కళ్ళుమూసుకు పోయాయి. అతికష్టమీద కళ్ళు తెరవగలగుతున్నాడు.

కొంతనేపు ఆ మగతలో సర్వం మరిచి కూర్చుండి పోయాడు ఆ యోగముద్రలో తాపనీ మాదిరి.

మరికొంతనేవడికి కష్టపడి లేచి నిలబడ్డాడు. దూరంగా వెలుగు తున్న దీపాల తారామండలంగా తోచాయి మైకం యింకా దిగలేదు. కళ్ళు తెరబడతాయి తూలుతూ క్రంద పడబోతూ, నిలబ్రొక్కు

కుంటూ అడ్డదిడ్డంగా నడుస్తూ వంతెన దగ్గరికి వచ్చాడు. వంతెన అంగడికి యిరవై గజాల దూరంలోనే వుంది.

యుయితూపోయి అక్కడ నుంచున్న ఒకాయన మీద పడ్డాడు. ఆయన పోలయ్య అవస్థ చూసి నెమ్మదిగా అతన్ని నెట్టాడు పోలయ్య క్రింద కూలబడ్డాడు.

మైకం సొంతం తగ్గకపోయినా యింట్లోకి వెళ్ళాలన్న తలపు కలిగింది అతనికి తెలియకుండానే.

అర్రంటేని మాటలు ఏనో వాగుతున్నాడు కనిపించిన వ్రతి రిజావాదీతో ఏదో సోది చెప్పుతున్నాడు మాటలు సగం మింగేస్తూ.

పోలయ్యవారికం చూసి రిజావాళెవరూ అంగీకరించడంలేదు.

జేబులు తడిమి చూసుకున్నాడు లోపల మిగిలిన పావలా బయటికితీసి పావలా యిస్తాను కిరాయి కట్టమంటున్నాడు కాని అక్కడికి తీసుకపోవాలో తెలియక ఎవరూ రావడంలేదు.

పది నిమిషాలనుంచీ యీ తతంగం అంతా గమనిస్తున్న ఒక రిజావాడు తక్కిన రిజావాళ్ళను నెట్టుకుంటూ ముందు కొచ్చినే తీసుకెళ్ళారమ్మన్నాడు. పోలయ్యను చేయి పట్టుకుని రిజాదగ్గరికి తీసుకెళ్ళాడు. మూటను పెట్టినట్లు అమాంకంగా పోలయ్యను రెండునేతుల్లో ఎత్తి రిజాలో కూర్చోపెట్టాడు.

ఇది చూస్తున్న తక్కిన రిజావాళ్ళు అతని వింత ప్రవర్తనకి ఆశ్చర్యపోతున్నారు.

రిజా రంయి మని సాగిపోయింది.

పోలయ్య రిజాలో వాలిపోయి ఏడో మాట్లాడుతున్నాడు రిజావాడు అదేమీ వినిపించుకోవటంలేదు.

రిషా అతిశేగంగా పోతోంది.

పోలయ్య తన యింటినిగురించి చెబుతున్నాడు వినిపించి వినపించని మాటలతో.

రిషానాడు ఆ మాటలు లక్ష్యపెట్టటంలేదు. పోలయ్య వుండే పాక రాగానే రిషానాడు అతణ్ణి ఎత్తుకుని దింపి పాక ముందు కూర్చోబెట్టాడు తుదేసినట్టు.

జేబులోనుండి పావలాతీసి రిషావాడి చేతిలో పెట్టాడు పోలయ్య రిషావాడు ఆ పావలావంక చూశాడు అతని కళ్లు అప్పటికే నీళ్ళతో నిండిపోయాయి. అది సరిగా కన్పించలేదు కూడా.

లోపల యిందాకటినుంచి అణచిపెట్టిన ఆవేశం పట్టు తప్పిపెల్లు బికింది ఆ పావలాబిళ్ళను కనితో పోలయ్య ముఖానికేసి కొట్టాడు అది పోలయ్యనుదురుమీద తగిలింది.

ఆ దెబ్బకు పోలయ్య అబ్బా, అని కేక పెట్టాడు.

లోపలనుంచి పోలయ్య భార్య గబగబా వచ్చింది. కేక విని తర్ర త్రాగివచ్చి చేనే గొడవ ఆమెకు అలవాటే తర్రను చూసింది.

అప్పటికే రిషావాడు వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళిపోబోతున్నాడు.

పోలయ్య భార్య అతణ్ణిచూసి "నువ్వూ రంగన్నా! అయ్యను తీసుకొచ్చింది. లోపలికి రాకుండా చక్కా పోతుండా వేరానాయనా!" అని ఖంగారుగా అడిగింది కొడుకుని.

గంగన్న కళ్ళవెంట నీళ్ళు జలజలా కారుతున్నాయి గొంతు మూగవోయింది.

కళ్లు తన జింకి చొక్కాతో తుడుచుకుని రిషా త్రొక్కుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు బస్ వైపు, రిషాయింకా రె మిగంటలు తనవద్ద వుంచు కోవచ్చు కాబట్టి!